

vody, podľa ustanovení zákona o vodnom práve nie je treba schválenia administratívneho úradu. Ide preto o spor, ktorého riešenie patrí na porad súkromného práva, a preto bolo treba pozbaviť účinnosti usnesenie prvostupňového súdu a uložiť mu, aby o veci samej rozhodol.

Hlavný súd obnovil usnesenie prvostupňového súdu. Z dôvodov: Podľa ustálenia prvostupňového súdu, tak aj podľa ustálenia druhostupňového súdu je zrejmé, že žalobca videl rušenú drážbu v tom, že žalovaný vykopaním umelej priekopy na pozemku Ondreja B., suseda to sporových strán, zmenil prirodzený tok pramenitej vody vyvierajúcej na pozemku cudzom a nie sporových strán, cez pozemky ktorých len po opustení prameňa voda pretekala prirodzeným tokom a preto žiadal, aby žalovaný bol povinný zaviesť tok vody do pôvodného prirodzeného koryta. Podľa tohto ustáleného stavu je zrejmé, že ide o vodu, užívanie ktorej upravuje administratívny úrad podľa § 18 zák. čl. XXIII/1885 a že svoje právo žalobník zakladá podľa žalobného prednesu vlastne na ustanovení § 57 cit. zákonného článku. Keďže je tomu tak, správne rozhodol prvostupňový súd, keď vyhovel sporu prekážajúcej námietke podľa bodu 1 § 180 Osp., lebo o obnovení pôvodného toku vody majú rozhodovať v tomto prípade administratívne úrady a nie súd. (Porovnaj Úr. sb. č. 4066 a Obč. sb. č. 196.)

Zpráva

o XXI. riadnom valnom shromaždení Právnickej jednoty v Bratislave, konanom v Bratislave dňa 14. apríla 1944.

Valné shromaždenie otvoril predseda Právnickej jednoty, prvý predseda Najvyššieho súdu Dr. Martin Mičula a týmto preslovom:

»Rád konštatujem že Právnická jednota za 5 rokov svojej činnosti v Slovenskej republike svoje vytýčené úkoly v rámci daných možností naozaj vzorne plnila.

Právne inštitúcie a súdy potrebujú náležitý duševný pokoj, aby svoje veľké úlohy plnili svedomite a beztoho, že by ich konanie bolo na úkor svedomitosti a dôkladnosti práce.

Prišla nová generácia, ktorá priniesla nové názory na úlohy národa, na úlohy štátu, na ustanovizne verejné, ba — môžem povedať — i na verejnú morálku a neváham konštatovať, že Právnická jednota stále hlásala a hlása, že právo a aj jeho prisluhovanie musí byť v intenzívnom styku so životom národa, musí prihliadnúť k všetkým hospodárskym problémom národa, musí presne a rýchle riešiť všetky problémy, ktoré mu nastoluje každodenný život národa v tak hojnej miere na riešenie.

Právnická jednota bola vedená názorom, že i v týchto ťaž-

kých vojnových chvíľach pri riešení všetkých problémov musí sa rešpektovať všeobecné ponímanie zásad morálky a že toto mravné chápanie musí byť v pospolitosti upevnené tak, aby na jeho základe zosilnela rodina, cez rodinu národ a jeho právny poriadok.

Je nesporné a sme si toho vedomí, že vojnové hospodárstvo nadhodí ešte veľa otázok, ktoré budú musieť riešiť právnici a právne ustanovizne, — ale mýlili by sme sa, keby sme predpokladali, že skončenie vojny zmenší počet úloh, ktoré budú musieť právnici splniť, lebo prechod na mierové časy nadhodí ťažké novšie problémy; aby som len niektoré spomenul:

zadováženie surovín, potrebných ku obnove, —

zadováženie prostriedkov produkcie, —

umiestnenie vojakov do občianskeho života,

starostlivosť o invalidov a o vojnové siroty,

konsolidovanie štátnych dlhov,

právne formovanie nových a novších názorov na produkciu a distribúciu národného dôchodku atď.

Len niektoré som uviedol — ako príklad — z veľkého počtu otázok, ktoré budú musieť byť riešené, ktorých riešenie bude vyžadovať aj určité poradie, aj právny poriadok, ak nemajú byť ohrozené konsolidačné záujmy národa a štátu.

To všetko bude volať po poriadku, asíce po právnom poriadku, — to všetko bude vyžadovať serióznú prácu právníkov, právnych inštitúcií.

Tieto všetky tu spomenuté pomery a okolnosti prikazujú slovenským právnikom a právnym inštitúciám, aby sa týmito problémami už teraz aspoň v hlavných zásadách zaoberali, uvedomovali si všetky možnosti ich riešenia a aby tak dokázali, že sú vždy a za každých okolností v pohotovosti slúžiť záujmom národa.

Právnická jednota chce spolupracovať na týchto a vôbec na všetkých problémoch, ktoré sa týkajú právneho poriadku v národe; pre tieto práce vyprosujem hojnosť nebeských darov.«

Po otvorení valného zhromaždenia prehovoril predseda Hlavného súdu Dr. Štefan T i s o na tému »**Myšlienky o reforme slovenského civilného súdnictva.**«

Prednáška je uverejnená v PO roč. XXVII (1944) str. 197.

Tajomník Dr. Štefan K r á I podal túto zprávu:

Slávne valné zhromaždenie!

Právnická jednota v uplynulom správnom roku vo svojej spolkovovej a vydávateľskej činnosti pokračovala podľa smerníc, určených jej výborom.

Počas roku prihlásilo sa 65 nových členov a vystúpilo 12 členov. Zomreli štyria členovia. Terajší stav členstva je 466 a s odbočkou v Ban.

skej Bystrici spolu 579.

Stav členstva podľa povolání je tento: univ. profesori 7, advokáti 169, sudcovia 147, úradníci administratívnej správy 60, úradníci finančnej správy 20, verejní notári 17, súkromní úradníci 22, iní 24.

Členovské Právnickej jednoty bolo určené sumou Ks 24.— ročne.

Výbor konal 5 schôdzok s priemernou účasťou 14 členov.

Právnická jednota i v uplynulom správnom roku vydávala časopis »Právny obzor« a »Verejné právo« s prílohami.

Právny obzor má 1.200 odberateľov, Úradná zbierka občianskych rozhodnutí Najvyššieho súdu 1133 odberateľov a Úradná zbierka trestných rozhodnutí Najvyššieho súdu 731 odberateľov.

Z rozhodnutí Najvyššieho súdu, vychádzajúcich ako prílohy Právneho obzoru, bolo vydané 47 hárkov »Úradnej zbierky občianskych rozhodnutí« a 28 hárkov »Úradnej zbierky trestných rozhodnutí Najvyššieho súdu«.

Právny obzor uverejnil v minulom ročníku 22 článkov; z nich boli 4 od univ. profesorov, 11 od sudcov a 2 od advokátov, 1 od právneho úradníka administratívnej služby, 1 od právneho úradníka finančnej služby a 3 od právnych úradníkov zo súkromnej služby. V rubrike »Poznámky« bolo uverejnené ďalších 5 článkov. Okrem toho boli uverejnené referáty o 19 novovydaných právnických knihách, 28 referátov o slovenských a 42 referátov o zahraničných právnických časopisoch. V Právnom obzore bola zavedená nová rubrika »Občianske rozhodnutia Hlavných súdov v Bratislave a v Prešove«, v ktorej bolo uverejnené 13 rozhodnutí hlavných súdov, významných pre širšiu právnickú verejnosť. Ďalej v Právnom obzore boli uverejnené »Zásady trestnej praxe Najvyššieho súdu«, obsahujúce smernice Najvyššieho súdu a jeho rozhodnutia interného rázu, týkajúce sa sporných otázok praxe riadnych súdov tak z materiálneho ako aj z formálneho trestného práva. Právnická jednota tieto »Zásady« vydala tiež ako samostatnú brošúru.

Verejné právo má 1349 odberateľov, Úradná zbierka administratívnych rozhodnutí Najvyššieho správneho súdu 1132 odberateľov a Úradná zbierka finančných rozhodnutí Najvyššieho správneho súdu 697 odberateľov. Z rozhodnutí Najvyššieho správneho súdu, vychádzajúcich ako prílohy Verejného práva, bolo vydané z administratívnej zbierky 19 hárkov a z finančnej zbierky takisto 19 hárkov.

Časopis Verejné právo uverejnil 13 článkov; z nich bolo 10 od konceptných úradníkov verejnej správy, 2 od konceptných úradníkov finančnej správy a 1 od sudcu. V rubrike »Verejná správa« bolo uverejnené ďalších 7 článkov, v rubrike »Verejné financie« 3 články a 11 výnosov Ministerstva financií, v rubrike »Poznámky a zprávy« bolo uverejnené 9 referátov o knihách a 35 referátov o zbierkach a časopisoch. Tlač Verejného práva a jeho príloh bola prenesená do tlačiarne Bežo a spol. v Trnave, nakoľko knižtlačiareň Unia v Bratislave tlač vypovedala z dôvodu nedostatku odborných pracovných síl.

Právnická jednota v uplynulom roku vydala ako 8. sväzok svojej knižnice dielo p. ministerského radcu Dr. Jána Nováka »*Administratívne právo procesné*«. Pán autor venoval čistý zisk z rozpredaja tejto knihy, ktorý zostal po zaokrytí jeho výloh, Právnickej jednote, pod titulom príspevku zakladajúceho člena.

Ako sväzok 9. »Knižnice Právnickej jednoty« bol vydaný dlho pripravovaný a praktickými právnikmi očakávaný »*Generálny register k rozhodnutiam, uverejneným v Úradnej zbierke občianskych rozhodnutí Najvyššieho súdu bývalej Československej republiky z bývalej správnej oblasti Slovenska a Podkarpatskej Rusi, roč. I.—X. (1929/1939)*«. Toto dielo usporiadal p. Dr. Martin Quotidian, hlavný súdny radca v sekretariáte Najvyššieho súdu.

Všetky uvedené diela znamenajú cenný prínos do našej právnickej literatúry

Teraz pripravujeme vydanie komentovaného diela p. univ. prof. Dr.

Karola Kizlinka a p. vyslanca Dr. Jána Spišiaka »Zmenkové právo«. Toto dielo vyjde v najbližšom čase. Okrem toho v krátkej budúcnosti vydáme nové dielo p. univ. prof. Dr. Štefana Lubyho »Dejiny súkromného práva na Slovensku«.

Právnická jednota dostala v minulom roku 1701 listov a odoslala 5209 listov, 2008 letáčkov na jednotlivé adresy a 1838 exemplárov kníh.

P. Predseda Právnickej jednoty Dr. Martin Mičura dňa 17. 9. 1943 dožil sa 60 rokov. Výbor Právnickej jednoty pri tejto príležitosti udelil mu čestné členstvo Právnickej jednoty na znak úprimnej a srdečnej vďaky za veľkú morálnu a hmotnú podporu, ktorou p. predseda Dr. Mičura obdaril náš spolok.

Zpráva odbočky Právnickej jednoty v Banskej Bystrici.

Odbočka v r. 1943 mala 4 výborové schôdzky. Valné zhromaždenie odbočky konalo sa dňa 7. 2. 1943.

V rámci pravidelnej činnosti boli usporiadané 4 prednášky a to:

1. Dňa 16. 4. 1943 prednášal Dr. Fedor Ormis, predseda senátu na Krajskom súde v Banskej Bystrici na tému: »Rekapitulácia zákonov a predpisov, vydaných od 1. 1. 1943 do 15. 4. 1943.«

2. Dňa 16. 5. 1943 prednášal Dr. Ing. Adolf Jurák, banský radca v Banskej Bystrici na tému: »Banské právo platné v Slovenskej republike.«

3. Dňa 25. 5. 1943 pokračovalo sa v tejto prednáške.

4. Dňa 8. 6. 1943 prednášal Dr. Viktor Čársky, okresný náčelník Okresného úradu v Banskej Bystrici na tému: »Verejná správa vnútorná v pojatí historickoprávnom«.

Všetky prednášky boli prípustné aj širšiemu obecenstvu a hojnou účasťou bol prejavovaný veľmi pekný záujem. Všetky prednášky boli odborne hodnotné.

Právnické večierky sa toho roku nekonaly.

Ochotou a zásluhou p. finančného riaditeľa Dr. Eugena Homičku bolo v rámci činnosti odbočky zavedené pestovanie šachovej hry medzi členmi odbočky a aj týmto spôsobom posilnené vedomie spolupatričnosti a kolegiálnej súdržnosti. Zásluhou p. Dr. Bukového, námestka verejného notára v Banskej Bystrici Antimónové závody úč. spol. v Banskej Bystrici darovali odbočke 3 kompletne šachovnice a takto bez finančného zafarbenia odbočky bola realizovaná možnosť pestovania šachovej hry v rámci činnosti odbočky.

Celková činnosť odbočky v r. 1943 bola menej intenzívna vzhľadom na mimoriadnosť doby, ale napriek tomu odbočka svoje povinnosti určené stanovami riadne konala, najmä usporiadaním odborných prednášok. Odbočka aj v budúcnosti hodlá pokračovať v prednáškovej činnosti, aby tak splnila svoj cieľ, určený stanovami.

Potom predniesol svoju zprávu pokladník Právnickej jednoty Dr. Štefan Tiso a predostrel valnému zhromaždeniu rozpočet na rok 1944. Rozpočet bol jednomyselne schválený.

Za revízorov účtov podal zprávu prof. Dr. Alojz Matura a na jeho návrh bolo udelené odstupujúcemu výboru absolútorium.

Voľby boli konané aklamáciou a zvolení boli:

Predseda: Dr. Martin Mičura prvý predseda Najvyššieho súdu,
podpredsedovia: 1. Dr. Štefan Moys, senátny predseda Najvyššieho súdu, 2. Dr. Ján Novák, ministerský radca, 3. Vojtech Karšay, senátny predseda Najvyššieho správneho súdu.

ďalší členovia: Dr. Štefan Tiso, predseda Hlavného súdu, Dr. Ján Ostrica, predseda Krajského súdu, Dr. Július Ponický, ministerský radca min. pravosúdia, Dr. Karol Kizlink, univerzitný profesor, Dr.

Vincenc Cserhelyi, senátny radca Najvyššieho správneho súdu, Dr. Ladislav Udvardy, hl. odb. radca predsedníctva Snemu, Dr. Štefan Lúcký, hlavný prokurátor, Dr. Dušan Úradníček, advokát, Dr. Alojz Buček, hl. sekretár Najvyššieho správneho súdu, Ján Šmálik, riaditeľ Slovenskej tlačovej kancelárie, Dr. Štefan Fordinál, odb. radca Kancelárie prezidenta republiky, Dr. Ludovít Kováč, advokát, Dr. Štefan Ravasz, advokát, Dr. Ivan Urbánek, advokát, Dr. Martin Quotidian, hl. s. r. a sekretár Najvyššieho súdu, Jozef Kosíka, hlavný súdny radca,

hlavní redaktori časopisov: Dr. Jozef Fundárek, profesor právnickej fakulty Slovenskej univerzity, hlavný redaktor Právneho obzoru, jeho zástupca: univ. prof. Dr. Ludovít Knappek, Dr. František Foltín, odbornový prednosta a I. tajomník Slovenského snemu, hlavný redaktor Verejného práva, jeho zástupca Dr. Tibor Galbavý, hlavný komisár v. r. v.,

tajomník: Dr. Štefan Kráľ, advokát,

revizori účtov: Prof. Dr. Alojz Matura, prvý tajomník Ústr. sdrúz. sl. priemyslu, Dr. Ilja Ráth, hlavný súdny radca a Dr. Anton Beznák, súdny radca a šéf prezidia Hlavného súdu.

Voľných návrhov nebolo. Predseda poďakoval prítomným za účasť a skončil valné zhromaždenie.

Prehľad kníh

Dr. Štefan Luby: **Základy všeobecného súkromného práva.** Vydané v r. 1944 ako sväzok I. »Knižnice Vysokej obchodnej školy v Bratislave«, nákladom VOS. — Strán 270, cena Ks 75.—.

Dielo je určené predovšetkým pre hospodársko-technické a obchodné štúdiá a prax ako stručná a prehľadná príručka súkromného práva; opiera sa o rozsiahly systém »Slovenské všeobecné súkromné právo«, ktoré vydáva autor nákladom Právnickej jednoty pre potrebu poslucháčov práv a právnickú prax v spracovaní veľmi detailnom a vybavenom príslušným aparátom, najmä judikatúrou a literatúrou.

Z obsahu: Všeobecná časť: I. Pojem práva. — II. Objektívne právo. — III. Subjektívne právo — IV. Osoby — V. Právne predmety. — VI. Právne skutočnosti. — Vecné právo: I. Vecné právo vo všeobecnosti. — II. Právo vlastnícke. — III. Spoluvlastníctvo. — IV. Delené vlastníctvo. — V. Služobnosti. — VI. Susedské zásahy (imisie). — VII. Záložné práva. — VIII. Reálne bremená. — IX. Držba a detencia. — Pozemnoknižné právo — Banské právo. — Záväzkové právo: — Všeobecná časť záväzkového práva: I. Pojem a povaha záväzku. — II. Subjektí záväzkov. — III. Predmet záväzku. — IV. Vznik záväzkov. — V. Zaisťovanie záväzkov. — VI. Zmeny záväzkov. — VII. Zánik záväzkov. — Osobitná časť záväzkového práva: I. Kúpnopredajná smluva. — II. Zámenná smluva. — III. Darovacia smluva. — IV. Spoločenská smluva. — V. Pôžička. — VI. Zápožička. — VII. Nájomná a arendálna smluva. — VIII. Záložná smluva. — IX. Vystavenie cenného papiera. — X. Poukážka. — XI. Smluva o prácu. — XII. Smluva o dielo. — XIII. Smluva sprostredkovateľská. — XIV. Smluva o úschove. — XV. Úschova hostsinská. — XVI. Smluva prikazná. — XVII. Bezprikazné obstarávanie cudzej veci. — XVIII. Verejné prisľúbenie. — XIX. Náhrada škody. — XX. Bezodvodné obohatenie. — Rodinné právo: I. Manželskoprávne pomery. — II. Pomery rodičov a detí. — III. Pomery príbuzenských. — IV. Pomery ochranné. — Dedičské právo: I. Všeobecné zásady dedičského práva. — II. Dedenie podľa posledného poriadku. — III. Dedenie podľa zákona. — IV. Dedenie podľa zákona proti poslednému poriadku (povinný diel).